

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1949

Vragen van de leden **Vestering** en **Wassenberg** (beiden PvdD) aan de Minister voor Natuur en Stikstof over *de jacht op verwilderde huiskatten* (ingezonden 25 januari 2023).

Antwoord van Minister **Van der Wal-Zeggelink** (Natuur en Stikstof), mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ontvangen 21 maart 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 1444.

Vraag 1

Kent u het bericht «Wilde katten zijn hun leven niet zeker met jager Titus Sijmonsma in de buurt. «Het zijn lustmoordenaars»»?¹

Antwoord 1

Ja, dit bericht is mij bekend.

Vraag 2

Bent u ervan op de hoogte dat in 2013 op initiatief van voormalig Kamerlid Thieme de Tweede Kamer het kabinet reeds opriep tot het niet langer toestaan van de jacht op katten? Hoe is het mogelijk dat tien jaar later de jacht op katten nog altijd kan plaatsvinden?

Antwoord 2

Ja, ik ben daarvan op de hoogte. Omdat katten niet zijn opgenomen op de lijst van bejaagbare soorten beschreven in artikel 3.20, tweede lid van de Wet natuurbescherming, is de jacht op katten niet toegestaan. In het kader van schadebestrijding is het beheer van katten wel mogelijk. Zoals eerder aan uw Kamer geantwoord, is het beheer van zwerfkatten een verantwoordelijkheid van de provincies (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 165). Afhankelijk van de specifieke lokale problematiek biedt artikel 3.18, vierde lid van de Wet natuurbescherming provincies de mogelijkheid opdracht te verlenen voor afschot van zwerfkatten. De provincie Friesland is de enige provincie waar momenteel zwerfkatten worden afgeschoten. Deze provincie heeft een grote verantwoordelijkheid voor zogeheten grondbroeders, met

¹ Trouw, 21 januari 2023, «Wilde katten zijn hun leven niet zeker met jager Titus Sijmonsma in de buurt. «Het zijn lustmoordenaars»» (<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/wilde-katten-zijn-hun-leven-niet-zeker-met-jager-titus-sijmonsma-in-de-buurt-het-zijn-lustmoordenaars-b90e9753/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>).

name weidevogels, en wil vanuit die verantwoordelijkheid de predatiedruk, waaronder die door katten, aanpakken.

Vraag 3

Wat dacht u toen u hoorde dat jaarlijks meer dan 250 katten in de provincie Friesland worden doodgeschoten?

Antwoord 3

Het doodschieten van katten vind ik verdrietig. Helaas is afschot van predatoren, waaronder katten, soms nodig om kwetsbare (vogel)soorten te beschermen. Zoals ik in het antwoord op vraag 2 heb aangegeven, is het beheer van zwervkatten een provinciale verantwoordelijkheid. De provincie maakt een zorgvuldige afweging alvorens over te gaan tot afschot. Men gaat hierbij niet over één nacht ijs en afschot wordt toegepast als een laatste schakel binnen een bredere aanpak van zwervkatten. Ik vertrouw erop dat de provincie het afschieten noodzakelijk heeft geacht voor de bescherming van grondbroeders.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat de teruggang van het aantal weidevogels met name wordt veroorzaakt door de intensieve landbouw, het kunstmatig verlagen van de grondwaterstanden en de slechte staat van de biodiversiteit?

Antwoord 4

De teruggang van het aantal weidevogels is grotendeels het gevolg van menselijk ingrijpen in het leefgebied. Het betreft de oprukkende verstedelijking, opeenvolgende ruilverkavelingen, de intensivering van de landbouw en het verlagen van (grond)waterpeilen. Daarnaast speelt de toegenomen predatiedruk een rol. Zoals eerder aan uw Kamer geantwoord (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1981), heeft het voorkomen van predatie bij weidevogels, door onder andere katten, in toenemende mate prioriteit bij beschermingsmaatregelen van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer.

Door het verlies van geschikt leefgebied, de afname in beschikbaarheid van voedsel voor kuikens en de toegenomen predatiedruk worden de voortplantings- en overlevingskansen van weidevogels steeds beperkter.

Vraag 5

Is er onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek dat vaststelt dat er een positieve werking uitgaat van het afschot van verwilderde huiskatten (*felis catus*)? Zo ja, kunt u die bevindingen met de Kamer delen? Zo nee, vormt dat voor u aanleiding om de jacht op de *felis catus* te verbieden?

Antwoord 5

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 4, kan predatie door (zwerv)katten in het huidige systeem, in combinatie met andere drukfactoren, een aanzienlijk effect hebben op weidevogels. Het onderzoek dat momenteel in mijn opdracht wordt uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), naar aanleiding van de motie van het lid Van den Anker (CDA; Kamerstuk 35 616, nr. 5, invulling aan gegeven via de brief met Kamerstuk 35 925 XIV, nr. 21), zal dit kwantificeren en de effectiviteit van ingrijpen in de aantallen toetsen. Het onderzoek is afgerond in 2025. Ik wacht de resultaten van dit onderzoek af en zal deze met uw Kamer delen.

Op dit moment is er daarom voor mij geen aanleiding om het afschieten van zwervkatten te verbieden. Het afschieten van katten is een provinciale bevoegdheid, waarbij provincies binnen de wettelijke kaders kunnen besluiten dit toe te passen.

Vraag 6

Deelt u de mening dat, gelet op het feit dat een kat een territoriumdier is, het vangen, steriliseren, chippen en terugplaatsen van verwilderde huiskatten de voorkeur verdient boven afschot? Zo nee, waarom niet? Zo ja, tot welke maatregelen brengt deze bevinding u?

Antwoord 6

Het vangen, steriliseren, chippen en terugplaatsen van verwilderde huiskatten is een manier om de populatie zwerfkatten te beheersen. Deze wordt momenteel met name door zwerfdierstichtingen in Nederland uitgevoerd. Na het terugplaatsen van de zwerfkatten in de natuur is predatie van kwetsbare (vogel)soorten nog steeds mogelijk. In het hierboven genoemde onderzoek van de RUG worden de effecten van predatie op weidevogels gekwantificeerd. De uitkomsten van dat onderzoek maken een betere onderbouwing mogelijk voor de eventuele keuze voor een maatregel. Ook laat ik onderzoek uitvoeren naar het aantal zwerfkatten in Nederland, zodat op termijn beter kan worden ingeschat of en welke maatregelen effect hebben.

Vraag 7

Bent u het eens dat de huiskat en de verwilderde huiskat dezelfde soort vormen (*felis catus*) en daarmee moeilijk van elkaar zijn te onderscheiden, zodat het toestaan van afschot van verwilderde katten het risico in zich draagt dat huisdieren worden geschoten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze voorkomt u dat huisdieren worden afgeschoten?

Antwoord 7

Huiskatten en verwilderde (huis)katten zijn dieren van dezelfde soort. Onderscheid tussen beide categorieën, zeker op enige afstand, zal daarom niet eenvoudig zijn. Het is niet uit te sluiten dat een huiskat gedood wordt. Het beheer van zwerfkatten is een verantwoordelijkheid van de provincies. Zoals ik aangaf in het antwoord op vraag 3, wordt in het veld een zeer zorgvuldige beoordeling gemaakt alvorens over te gaan tot afschot van een kat. Dat het dier mogelijk een eigenaar heeft, is ook een aspect dat meegenomen wordt in die beoordeling. Hierbij wordt onder meer gekeken naar de schuwheid van het dier. Om een zwerfkat te kunnen onderscheiden van een huiskat heeft een eigenaar de mogelijkheid om het dier een halsbandje of kattenkraag om te doen, zodat de kat herkenbaar is als zijnde een gehouden dier. Op dit onderdeel van verantwoord houderschap stuurt het ministerie reeds jaren aan.

Vraag 8

Deelt u de mening dat als gevolg van de voorgenomen chipplicht van de *felis catus* afschot van katten in alle gevallen zou moeten worden voorkomen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?

Antwoord 8

De verplichte identificatie en registratie van huiskatten zal helpen bij het tegengaan van zwerven en verwilderen van huiskatten. Het hebben van een chip kan uitsluitel geven of het gevangen dier een huiskat of zwerfkat betreft. Katteneigenaren kunnen beter worden gewezen op hun verantwoordelijkheid wanneer zij hun dieren in de natuur laten lopen. Echter, de chip die bij een kat onder de huid wordt aangebracht, is van de buitenkant niet zichtbaar. De chipplicht zal in het veld, op afstand, dus niet helpen om op afstand te kunnen onderscheiden of een loslopende kat een huiskat of een zwerfkat is. Het onderscheid tussen een huiskat en een zwerfkat zal alsnog op basis van andere uiterlijke of gedragskenmerken gemaakt moeten worden.

Vraag 9

Is het waar dat de *felis catus* in slechts één provincie bejaagbaar is?

Antwoord 9

Zoals in het antwoord op vraag 2 is aangegeven, is de jacht op de huiskat niet toegestaan. Het beheer van zwerfkatten is een provinciale verantwoordelijkheid. Alleen de provincie Friesland staat momenteel afschot van katten toe in het kader van beheer en schadebestrijding.

Vraag 10

Bent u bereid om op korte termijn een landelijke regeling op te stellen, waarin is opgenomen dat katten categorisch niet mogen worden bejaagd ter bescherming van zowel de huiskat (*felis catus*) als de beschermde wilde kat (*felis silvestris*)? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?

Antwoord 10

De Wet dieren en de Wet natuurbescherming bieden voldoende wettelijke kaders om de huiskat en de wilde kat te beschermen. Aanvullende regelgeving is derhalve niet nodig. Uit data van de Zoogdiervereniging² blijkt dat de wilde kat (*Felis silvestris*) in Nederland zeer zeldzaam is. Tussen 1990 en 2023 is het dier slechts enkele keren in Zuid-Limburg en Zuid-Oost-Brabant waargenomen. Het zijn zeer schuwe dieren die niet lijken op verwilderde huiskatten of zwerfkatten. Ik acht het daarom zeer onwaarschijnlijk dat er in de provincie Friesland per ongeluk wilde katten worden afgeschoten.

² Wilde kat | De Zoogdiervereniging.